

เทศบาลตำบลโกตาบารู

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ
สินบน

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

เทศบาลตำบลโกตาบารู
อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ การป้องกันทุจริต คือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบพนักงาน และคณะผู้บริหารและเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมกันต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

เทศบาลตำบลโกตาบารูตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริต จึงได้ นำแนวคิดการบริหารความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือดำเนินการ เพื่อป้องกันความผิดพลาด ความเสียหาย และ ความสูญเสีย ที่อาจเกิดขึ้นกับภารกิจงานขององค์กรในอนาคต และช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่า การดำเนินงานของเทศบาลตำบลโกตาบารูจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่ไม่รุนแรง เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าได้โดยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ โดยไม่เป็นการเพิ่ม ภาระแต่อย่างใด

การจัดทำการประเมินความเสี่ยงทุจริตของเทศบาลตำบลโกตาบารู ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นการระดมความคิด ประเมินเหตุการณ์ความเสี่ยงร่วมกันระหว่างคณะผู้บริหารและหัวหน้า ส่วนราชการ ภายในเทศบาลตำบลโกตาบารู โดยนำผลที่ได้มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลโกตาบารู ตามกรอบการประเมิน การทุจริต ๔ ด้าน คือ

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

๒. การใช้อำนาจ ตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง

๔. การบริหารงานบุคคล

รวมทั้งกำหนด มาตรการ กิจกรรม แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลโกตาบารู

สารบัญ

	คำนำ	๒
ส่วนที่ ๑	หลักการและเหตุผล	๔
ส่วนที่ ๒	ประเมินความเสี่ยงทุจริต	๕
	๑. วัตถุประสงค์	๕
	๒. กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงทุจริต	๕
	๓. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงทุจริต	๕
	๔. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงทุจริต	๖
	ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง	๖
	ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๗
	ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๙
	ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๓
	ขั้นตอนที่ ๕ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๕
	ขั้นตอนที่ ๖ แผนบริหารความเสี่ยง	๑๘
	ขั้นตอนที่ ๗ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง	๒๒

ส่วนที่ ๑ หลักการและเหตุผล

ตามที่คณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ได้มอบหมายสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนนโยบายและมาตรการต่อต้านการทุจริต คอรัปชั่น ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบและเป็นกลไกของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญห การทุจริต เพื่อลดปัญหาการทุจริตและขับเคลื่อนภาครัฐสู่ธรรมาภิบาลให้ดำเนินการตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริตประพฤติมิชอบข้อ (๑) ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหารเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลการทุจริตนอกจากการให้ พิจารณาอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการ ยังมีการทุจริตของงานปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ

เทศบาลตำบลโกตาบารู และคณะทำงานเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโกตาบารู ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้กำหนดเป้าประสงค์หลักในการเพิ่มระดับของค่าดัชนีชี้วัด ภาพลักษณ์คอรัปชั่น (CPI) และเพื่อให้เป็นไปตามสำนักงาน ป.ป.ช. ได้นำเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มา ใช้ในการประเมินการดำเนินงานของส่วนราชการเพื่อยกระดับความโปร่งใสซึ่งจะสนับสนุนให้ค่า CPI ของประเทศสูงขึ้น ซึ่งเป็นเกณฑ์ประเมินผลที่ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐ ยกกระตือรือร้นการดำเนินงานให้โปร่งใสและต่อต้านการทุจริตในองค์กร โดยสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการป้องกันการทุจริต การให้ความรู้ เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม แก่เจ้าหน้าที่ในเทศบาลตำบลโกตาบารู

ส่วนที่ ๒

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานอย่างสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

๑.๓ เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบธรรมตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี ยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใสและตรวจสอบได้

๑.๔ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้เสียและประชาชน

๒. กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๔ กระบวนการ

๒.๑ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

๒.๒ Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

๒.๓ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้ทำการทุจริตเข้ามาได้อีก

๒.๔ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๓. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๓.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๓.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๔. ขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ การรายงานผลการดำเนินงาน/การติดตามผลแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต

เทศบาลตำบลโกตาบารู ได้ทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติ หน้าที่ ก่อให้เกิดการทุจริตของหน่วยงานและได้ศึกษาปัญหาและแนวโน้ม โอกาสในการเกิดการทุจริต เพื่อระบุ และประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากการทุจริต หรือข้อผิดพลาดทั้งในระดับงบการเงิน บัญชี พัสดุ โดยการทำความเข้าใจกิจกรรมและสภาพแวดล้อม รวมถึงการควบคุมภายในของงบการเงิน บัญชี และพัสดุซึ่งให้สอดคล้องกับ กฎระเบียบ ข้อบังคับในการ ปฏิบัติงาน เพื่อการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์และเล็งเห็นว่าความเสี่ยงในการทุจริต หรือ ข้อผิดพลาดของเทศบาลตำบลโกตาบารู ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนี้

Known Factor ความเสี่ยงที่เคยเกิด คาดว่าจะมีโอกาสเกิดซ้ำสูง หรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknown Factor ไม่เคยเกิดหรือมีประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามภารกิจหน่วยงาน ประจำปี ๒๕๖๗

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknow Factor
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตามพรบ.อำนาจความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘		
	เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจรับงาน ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาขออนุมัติ		✓
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		
	- เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงาน หรือโครงการ - การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือสินบน (การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร)		✓
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง		
	- การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบ - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง - การเบิกจ่ายเงิน ผ่านระบบ KTB Corporate Online - เจ้าหน้าที่อาจกระทำการทุจริตโดยการยักยอกเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาเป็นของตนหรือบุคคลใกล้ชิด		✓
๔	การบริหารงานบุคคล		
	- การเรียกรับทรัพย์สิน ค่าตอบแทนในการบรรจุ แต่งตั้ง การโอนย้าย หรือการเลื่อนระดับ		✓

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง แนวความคิดในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

ความหมาย

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาสหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่จะส่งผลกระทบทำให้ วัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายเบี่ยงเบนไป ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคตและมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงาน ไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เป้าหมายขององค์กรโดยการวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับ และโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง การวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง (Impact) ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของส่วนงานหรือหน่วยงานภายใน ส่วนงาน โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสียหาย

การทุจริต (Corruption) หมายถึง การใช้อำนาจที่ได้มาหรือการใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ในทางมิชอบเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก หรือประโยชน์อื่นใดอันมิควรได้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของผู้อื่น การทุจริตอาจเกิดได้หลายลักษณะ เช่น การติดสินบนเจ้าพนักงานด้วยการให้ หรือการรับสินบน ทั้งที่เป็นเงินและสิ่งของ การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การฟอกเงิน การยกยอก การปกปิด ข้อเท็จจริง การขัดขวางกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายถึง การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหรือหน้าที่หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจจะทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่ มิควรได้โดยชอบสำหรับตนหรือผู้อื่นซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้ทำให้ตนเองได้ประโยชน์แต่เกิดความเสียหายต่อส่วนรวมจากความหมายนี้แสดงให้เห็นว่าการกระทำเพื่อประโยชน์ของตนเอง ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ เพื่อส่วนรวมนั้นเป็นการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม ซึ่งหมายความว่าผลประโยชน์ทับซ้อน

(Conflict of interest) เป็นการทุจริตคอร์รัปชันรูปแบบหนึ่งนั่นเอง การขัดกันระหว่างประโยชน์ ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม หรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest) หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่และมีการใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตัว โดยก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ส่วนรวม ผลประโยชน์ทับซ้อนมีหลากหลายรูปแบบ ไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้

วิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต เป็นการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสียหาย เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นและดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิด ความเสี่ยง (Likelihood) ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์ใน เชิงคุณภาพ เนื่องจากข้อมูลเป็นเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินได้ สาเหตุของความเสี่ยงแบ่งออกเป็น ๒ ปัจจัย ดังนี้

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงาน ความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึงและการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยี หรือสภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

การทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถจำแนกได้เป็น ๓ ลักษณะ ได้แก่

๑. ลักษณะการทุจริตที่เกิดจากตัวบุคคล

๑.๑ การทุจริตของบุคคล โดยเฉพาะผู้บริหาร และสมาชิกสภาท้องถิ่น ซึ่งในส่วนใหญ่จะเป็นในรูปแบบของการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์ มีญาติหรือพวกพ้องมาเป็นผู้รับเหมา การจัดซื้อจัดจ้างที่มีการเอื้อประโยชน์ให้กลุ่มของตนรวมถึงการเก็บรายได้แล้วไม่ส่งคลัง พร้อมทั้งมีการแก้ไขหลักฐาน การเงิน เป็นต้น

๑.๒ การทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน ซึ่งหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด มีพนักงานท้องถิ่นที่มีความสามารถที่ไม่ตรงกับงานหรือไม่มีความรู้เฉพาะด้านดีพอก็จะทำให้การปฏิบัติงานแต่ละครั้งอาจนำไปสู่ความผิดพลาดได้ง่ายและยังส่อไปในทางทุจริตอีกด้วย

๑.๓ การทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี อิทธิพล พบว่าในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีการครอบงำของอำนาจ อิทธิพลทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นอยู่เยอะ จึงทำให้เกิดการทุจริตได้ง่ายและยากต่อการตรวจสอบการใช้อำนาจโดยมิชอบ และส่วนสำคัญอีกประการคือวัฒนธรรมของสังคมไทยหยั่งรากลึกกลงไปในสังคมเช่นการสำนึกบุญคุณผู้มีพระคุณ ความเกรงกลัวอิทธิพล สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นช่องทางให้มีโอกาสใช้อำนาจหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์

๒. ลักษณะทุจริตที่เกิดจากการบริหารงานและองค์กร

๒.๑ การทุจริตที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ เป็นการปิดบังข้อมูลทั้งด้านการเงิน งบประมาณ ช่องทางการสื่อสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงทำให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปได้ง่ายไม่มีผู้ตรวจสอบ

๒.๒ การทุจริตเกิดจากการบริหารด้านการงบประมาณ การทำบัญชีการจัดซื้อจัดจ้างและการเงิน การคลัง สาเหตุมาจากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอ้างว่าไม่ทราบเรื่องการจัดทำจัดซื้อจัดจ้างโดยส่วน ใหญ่จะเป็นเรื่อง การไม่ทำทะเบียนยืมเงิน ไม่ทำบัญชีคุมรายรับรายจ่ายที่เป็นปัจจุบัน ไม่มีการทำหลักฐานการเบิกเงิน ไม่มีการตั้งประชาชนเข้ามาตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง เรื่องต่างๆเหล่านี้เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการทุจริต แทบทั้งสิ้น

๓. ลักษณะการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบและกฎระเบียบ

๓.๑ การทุจริตที่เกิดจากช่องว่างของระเบียบและกฎหมาย พบว่าในกรณีที่กำหนดให้ผู้บริหาร ท้องถิ่นสามารถดำรงตำแหน่งได้ ๔ ปีนั้นเป็นการเปิดช่องว่างให้เกิดการทุจริตมากขึ้น เพราะหากสมาชิกสภา ท้องถิ่นกับผู้บริหารท้องถิ่นเป็นพวกพ้องกัน ก็เป็นช่องว่างในการทุจริตได้ เพราะขาดซึ่งการถ่วงดุลอำนาจที่ เข้มแข็ง

๓.๒ ทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่างๆ

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบความเสี่ยงต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงและดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงโดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา ที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (บุคลากร)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	น้อยมาก สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง

การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตแบ่งออกเป็น
สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กรมีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่เกิดจากความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส X ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

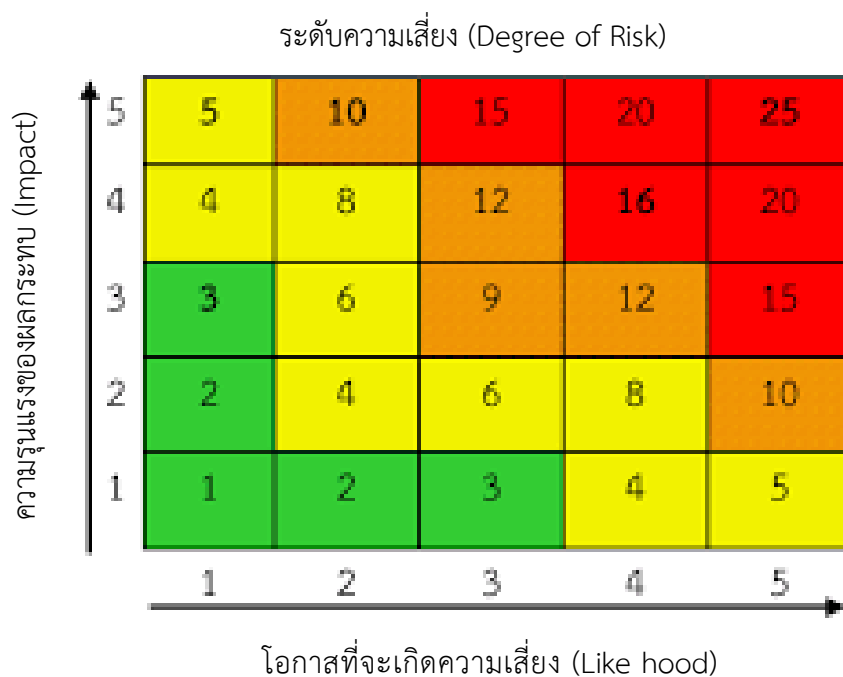
ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk :L)	๑-๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณา จัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และ

ขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ
ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์การจัดแบ่งดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก	๑๕-๒๕ คะแนน	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง หรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง โดยการหยุด ยกเลิก เปลี่ยนแปลงกิจกรรม (มีผลกระทบต่อบุคคลภายนอก)	สีแดง
เสี่ยงสูง	๙-๑๔ คะแนน	ต้องมีมาตรการลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (มีผลกระทบต่อหน่วยงานภายใน ส่วน/กอง)	สีส้ม
ปานกลาง	๔-๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุม (มีผลกระทบต่อหน่วยงานภายในสำนัก/กอง)	สีเหลือง
ความเสี่ยงต่ำ	๑-๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง (มีผลกระทบต่อหน่วยงานภายในสำนัก/กอง)	สีเขียว

ลำดับ ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ระดับ		ค่าความเสี่ยงรวม โอกาส x ความรุนแรง
		โอกาสที่จะเกิด ความเสี่ยง	ความรุนแรงของ ผลกระทบ	
๑	เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่าง การตรวจรับงาน ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาอนุมัติ	๑	๑	๑
๒	- เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงานหรือโครงการ - การรับผลประโยชน์ต่างๆ หรือสินบน (การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร)	๑	๒	๒
๓	- การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบ - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง - การเบิกจ่ายเงิน ผ่านระบบ KTB Corporate Online - เจ้าหน้าที่อาจกระทำการทุจริตโดยการยักยอกเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาเป็นของตนหรือบุคคลใกล้ชิด	๑	๒	๒
๔	- การเรียกรับทรัพย์สิน ค่าตอบแทนในการบรรจุ แต่งตั้ง การโอนย้าย หรือการเลื่อนระดับ	๑	๒	๒

การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง	ลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจรับงาน ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาขออนุมัติ	ลำดับที่ ๑ (ต่ำ = ๑ คะแนน)
- เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงาน หรือโครงการ - การรับผลประโยชน์ต่างๆ หรือสินบน (การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร)	ลำดับที่ ๒ (ต่ำ = ๒ คะแนน)
- การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบ - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง - การเบิกจ่ายเงิน ผ่านระบบ KTB Corporate Online - เจ้าหน้าที่อาจกระทำการทุจริตโดยการยักยอกเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาเป็นของตนหรือบุคคลใกล้ชิด	ลำดับที่ ๓ (ต่ำ = ๒ คะแนน)
- การเรียกรับทรัพย์สิน ค่าตอบแทนในการบรรจุ แต่งตั้ง การโอนย้าย หรือการเลื่อนระดับ	ลำดับที่ ๔ (ต่ำ = ๒ คะแนน)

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk- Control Matrix Assessment)

สำหรับการประเมินการควบคุมความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบาไย เนื่องจากมีการควบคุมภายในตรวจสอบการปฏิบัติงาน การบัญชี การเงิน พัสดุ ตลอดจนโครงการ/กิจกรรม เป็นระบบและมีรูปแบบที่ชัดเจน แต่อย่างไรก็ตามเพื่อเป็นการป้องกันและลดความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตอาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ ส่วนรวม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตองค์การบริหารส่วนตำบลบาไย ตลอดจนแนวทางการป้องกันการทุจริต

คุณภาพการจัดการ

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงินไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางการประเมินควบคุมความเสี่ยง

ลำดับ ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต			
			ความเสี่ยง ระดับต่ำ	ความเสี่ยง ระดับกลาง	ความเสี่ยง ระดับสูง	ความเสี่ยง ระดับสูงมาก
๑	เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ ในระหว่างการตรวจรับงาน ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ประกอบการพิจารณาขออนุมัติ	ดี	✓			
๒	- เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทาง มิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุน แผนงาน หรือโครงการ - การรับผลประโยชน์ต่างๆ หรือสินบน (การรับของขวัญ จากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคล นั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร)	ดี	✓			
๓	- การกำหนดคุณลักษณะ เฉพาะที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวก พ้องได้เปรียบ - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัด จ้าง - การเบิกจ่ายเงิน ผ่านระบบ KTB Corporate Online - เจ้าหน้าที่อาจกระทำการ ทุจริตโดยการยักยอกเงินของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมา เป็นของตนหรือบุคคลใกล้ชิด	ดี	✓			
๔	- การเรียกรับทรัพย์สิน ค่าตอบแทนในการบรรจุ แต่งตั้ง การโอนย้าย หรือการ เลื่อนระดับ	ดี	✓			

ขั้นตอนที่ ๕ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

๕.๑ มาตรการในการป้องกัน/ลดความเสี่ยงการรับสินบน/ประโยชน์ตอบแทนให้เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจรับงาน ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาขออนุมัติ

(๑) ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญหรือของกำนัลทุกชนิดในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งในขณะก่อนและหลังการปฏิบัติหน้าที่แจ้งให้เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลโกตาบารูรับทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดและมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี

(๒) จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนประกอบด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ

(๓) ปิดประกาศคู่มือสำหรับประชาชน ไว้ ณ สถานที่ที่กำหนดให้ยื่นคำขอและเผยแพร่ทางสื่อต่าง ๆ เช่น ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์

(๔) จัดให้มีช่องทางในการยื่นคำร้องผ่านช่องทางออนไลน์ โดยกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการเสียค่าธรรมเนียมในการดำเนินการอย่างชัดเจน เพื่อลดความเสี่ยงในการรับสินบน

๕.๒ มาตรการในการป้องกัน/ลดความเสี่ยงการรับสินบน/เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงาน หรือโครงการ/การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือสินบน (การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร)

(๑) ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญหรือของกำนัลทุกชนิดในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งในขณะก่อนและหลังการปฏิบัติหน้าที่แจ้งให้เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลโกตาบารูรับทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดและมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี

(๒) จัดให้มีคู่มือในการให้บริการสำหรับผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อ

(๓) จัดโครงการ/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคลากรเทศบาลตำบลโกตาบารูเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต

(๔) จัดทำ และเผยแพร่ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนทุจริตโดยเฉพาะแยกต่างหากจากช่องทางรับเรื่องร้องเรียนปกติ

๕.๓ มาตรการในการป้องกัน/ลดความเสี่ยงการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบ/การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง/การเบิกจ่ายเงิน ผ่านระบบ KTB Corporate Online เจ้าหน้าที่อาจกระทำการทุจริตโดยการยกยอกเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาเป็นของตนหรือบุคคลใกล้ชิด

(๑) ควบคุมกำกับให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ อย่างเคร่งครัด

(๒) เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น การเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างผ่านช่องทางที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจรับงานจ้างก่อสร้างในที่หรือเป็นผู้สังเกตการณ์โครงการต่าง ๆ

(๓) ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญหรือของกำนัลทุกชนิดในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งในขณะก่อน และหลัง การปฏิบัติหน้าที่แจ้งให้เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลโกตาบารูรับทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดและมี การ ทบทวนเป็นประจำทุกปี

(๔) ให้ความเคร่งครัดและสอบทานในทุกขั้นตอนในการตรวจรับงานจ้าง

(๕) จัดโครงการ/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคลากรเทศบาลตำบลโกตาบารูเพื่อ เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต

(๖) ดำเนินการทางวินัยเมื่อพบว่าเจ้าหน้าที่เรียกทรัพย์สิน หรือประโยชน์ตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่

(๗) จัดทำ และเผยแพร่ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนทุจริต โดยเฉพาะแยกต่างหากจากช่องทางรับเรื่อง ร้องเรียนปกติ

๕.๔ มาตรการในการป้องกัน/ลดความเสี่ยงการเรียกรับทรัพย์สิน ค่าตอบแทนในการบรรจุ แต่งตั้ง การโอนย้าย หรือการเลื่อนระดับ

(๑) เผยแพร่ประมวลจริยธรรมสำหรับพนักงานเทศบาล ให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

(๒) สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรเห็นความสำคัญและมีจิตสำนึกในการต่อต้านการรับสินบน การทุจริต คอร์รัปชัน สร้างวัฒนธรรมสุจริตในองค์กร รวมทั้งจัดให้มีมาตรการควบคุมภายในเพื่อป้องกันการให้ หรือการรับสินบนทุกรูปแบบ

(๓) มีการรายงานการรับของขวัญ และของกำนัลตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่

(๔) จัดกิจกรรมสร้างความโปร่งใสในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน

(๕) จัดโครงการ/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคลากรเทศบาลตำบลโกตาบารูเพื่อ เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต

แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของเทศบาลตำบลโกตาบารู ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลโกตาบารู ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการขัดกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน แบ่งออกเป็น ๔ ประเด็น ดังนี้

๑) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย / การให้บริการตามภารกิจ

๓) การจัดซื้อจัดจ้าง

๔) การบริหารงานบุคคล

เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงด้านทุจริตที่หากเกิดขึ้นแล้วอาจมีผลกระทบเชิงลบต่อองค์กร และสอดคล้องตามเจตจำนงสุจริตของผู้บริหารเทศบาลตำบลโกตาบารู งานตรวจสอบภายใน ในฐานะผู้รับผิดชอบการตรวจสอบและการดำเนินการในกระบวนการขออนุมัติอนุญาต การขอยืมเงินและส่งเงินยืมคืนของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลโกตาบารู เพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรม/งาน/โครงการต่างๆ จึงได้ทำ การประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

จำนวน ๑ กระบวนการตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน ๔ ประเด็น ได้แก่

๑) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย / การให้บริการตามภารกิจ

๓) การจัดซื้อจัดจ้าง

๔) การบริหารงานบุคคล

รวมทั้งกำหนดมาตรการ กิจกรรม แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นและจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ขั้นตอนที่ ๖. แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต (ประเด็นสินบน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๑	การอนุมัติ อนุญาตตามพรบ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจรับงาน ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาขออนุมัติ	๑	๑	ไม่มีความเสี่ยง/ความเสี่ยงต่ำ สีเขียว	มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจ (๑) ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญหรือของกำนัลทุกชนิดในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งในขณะก่อนและหลังการปฏิบัติหน้าที่ แจ้งให้เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลโกตาบารูรับทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดและมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี (๒).จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนประกอบด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ (๓).ปิดประกาศคู่มือสำหรับประชาชน ไว้ ณ สถานที่ที่กำหนดให้ยื่นคำขอและเผยแพร่ทางสื่อต่างๆ เช่นประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ (๔) จัดให้มีช่องทางในการยื่นคำร้องผ่านช่องทางออนไลน์ โดยกำหนดขั้นตอนและระยะเวลา การเสียค่าธรรมเนียมในการดำเนินการอย่างชัดเจน เพื่อลดความเสี่ยงในการรับสินบน	สำนักปลัด กองช่าง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย / การให้บริการตามภารกิจ	๑. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงาน หรือโครงการ ๒. การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร	๑	๒	ไม่มีความเสี่ยง/ ความเสี่ยงต่ำ สีเขียว	มาตรการป้องกันการรับสินบน (๑) ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญหรือของกำนัลทุกชนิดในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งในขณะก่อนและหลังการปฏิบัติหน้าที่แจ้งให้เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลโกตาบารูรับทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดและมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี (๒) จัดให้มีคู่มือในการให้บริการสำหรับผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อ (๓) จัดโครงการ/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคลากรเทศบาลตำบลโกตาบารูเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต (๔) จัดทำ และเผยแพร่ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนทุจริตโดยเฉพาะแยกต่างหากจากช่องทางรับเรื่องร้องเรียนปกติ	ทุกส่วนงาน

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	- การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบ - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง - การเบิกจ่ายเงิน ผ่านระบบ KTB Corporate Online - เจ้าหน้าที่อาจกระทำการทุจริตโดยการยกยอกเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาเป็นของตนหรือบุคคลใกล้ชิด	๑	๒	ไม่มีความเสี่ยง/ ความเสี่ยงต่ำ สีเขียว	มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง (๑) ควบคุมกำกับให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ อย่างเคร่งครัด (๒) เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น การเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างผ่านช่องทางที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจรับงานจ้างก่อสร้างในที่หรือเป็นผู้สังเกตการณ์โครงการต่างๆ (๓) ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญหรือของกำนัลทุกชนิดในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งในขณะก่อน และหลังการปฏิบัติหน้าที่แจ้งให้เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลโกตาบารูรับทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดและมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี (๔) ให้ความเคร่งครัดและสอบทานในทุกขั้นตอนในการตรวจรับงานจ้าง (๕) จัดโครงการ/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคลากรเทศบาลตำบลโกตาบารู เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต (๖) ดำเนินการทางวินัยเมื่อพบว่าเจ้าหน้าที่เรียกทรัพย์สิน หรือประโยชน์ตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ (๗) จัดทำ และเผยแพร่ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนทุจริต โดยเฉพาะแยกต่างหากจากช่องทางรับเรื่องร้องเรียนปกติ	กองคลัง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๔	การบริหารงาน บุคคล	การเรียกรับทรัพย์สิน ค่าตอบแทนในการ บรรจุ แต่งตั้ง การโอนย้าย หรือการเลื่อน ระดับ	๑	๒	ไม่มีความเสี่ยง/ ความเสี่ยงต่ำ สีเขียว	มาตรการป้องกันการรับสินบน (๑) เผยแพร่ประมวลจริยธรรมสำหรับ พนักงานเทศบาล ให้ถือปฏิบัติโดย เคร่งครัด (๒) สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานใน องค์กรเห็นความสำคัญและมีจิตสำนึกใน การต่อต้านการรับสินบน การทุจริต คอร์รัปชัน สร้างวัฒนธรรมสุจริตใน องค์กร รวมทั้งจัดให้มีมาตรการควบคุม ภายในเพื่อป้องกันการให้หรือการรับ สินบนทุกรูปแบบ (๓) มีการรายงานการรับของขวัญ และ ของกำนัลตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ (๔) จัดกิจกรรมสร้างความโปร่งใสในการ พิจารณาการ บรรจุ แต่งตั้ง โอนย้าย และการเลื่อนระดับ (๕) จัดโครงการ/กิจกรรมเพื่อส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคลากร เทศบาลตำบลโกตาบารูเพื่อเสริมสร้าง วัฒนธรรมองค์กรสุจริต	ทุกส่วนงาน

๗. การรายงานผลการดำเนินงาน/การติดตามผลแผนบริหารความเสี่ยง

จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสมโดยมีเป้าหมายในการติดตาม คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยงหรือไม่โดยหน่วยงานต้องสอบถามดูว่าวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงได้มีประสิทธิภาพดีก็ให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยนและนำผลการติดตามไปรายงานให้ฝ่ายบริหารทราบตามแบบรายงานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้กระบวนการสอบถาม หน่วยงานอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตามหรืออาจทำ Check List การติดตาม พร้อมทั้งกำหนดความถี่ในการติดตามผล โดยสามารถติดตามผลได้ใน ๒ ลักษณะ คือ

(๑) การติดตามอย่างต่อเนื่อง เป็นการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทั่วทั้งที่และถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน

(๒) การติดตามเป็นรายครั้งเป็นการดำเนินการภายหลังจากเหตุการณ์ ดังนั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นจะได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วหากองค์กรมีการจัดทำรายงานความเสี่ยง เพื่อให้การติดตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๗.๑ การประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง

คณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงจะต้องทำสรุปรายงานผลและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีต่อคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลโกตาบารู เพื่อให้มั่นใจว่าเทศบาลตำบลโกตาบารู มีการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยง (Control Activity) ที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือต้องจัดหามาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติมเพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมี การจัดการ (Residual Risk) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้และให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการดำเนินงาน

๗.๒ การทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

การทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนงานในการบริหารจัดการความเสี่ยงให้ทันสมัย และเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงเป็นประจำทุกปี